

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Obete Trestného Činu](#) > [Práva Obetí – Podľa Krajín](#) > [Romania](#)

Práva obetí – podľa krajín

Autor obsahu
Rumunsko

Rumunsko



Za obeť trestného činu sa považujete, ak ste utrpeli akúkoľvek ujmu vrátane fyzickej ujmy, duševnej ujmy, emocionálnej traumy alebo finančnej straty v dôsledku incidentu, ktorý podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov predstavuje trestný čin. Za obeť trestného činu sa považujú aj rodinní príslušníci osoby zosnulej v dôsledku trestného činu, ktorí utrpeli ujmu úmrtím tejto osoby.

Ako obeť trestného činu máte určité zákonné práva pred trestným konaním, počas neho aj po ňom.

Fázy trestného konania v Rumunsku sú: trestné stíhanie, prejudiciálna komora, súdne konanie a presadzovanie konečných trestných rozhodnutí. Počas fázy vyšetrovania sa prípadom zaoberajú trestné vyšetrovacie orgány pod dohľadom prokurátora, pričom zhromažďujú dôkazy s cieľom nájsť páchateľa. Po skončení vyšetrovania polícia postúpi vec prokurátorovi spolu so všetkými získanými údajmi a dôkazmi. Prokurátor po prevzatí spisu vec preskúma a rozhodne, či prejde do fázy súdneho konania, alebo či sa spis uzavrie.

Po predložení prípadu súdu panel sudcov preskúma skutočnosti a vypočuje zúčastnené osoby s cieľom preukázať vinu obžalovaného. Po preukázaní viny je páchateľovi uložený trest. Ak súd považuje obžalovaného za nevinného, je prepustený.

Kliknutím na nižšie uvedené odkazy nájdete informácie, ktoré potrebujete:

[1 Moje práva ako obeť trestného činu](#)

[2 Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania](#)

[3 Moje práva po skončení súdneho konania](#)

[4 Náhrada škody](#)

[5 Moje práva na podporu a pomoc](#)

Posledná aktualizácia: 09/07/2025

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

1 - Moje práva ako obeť trestného činu

Aké informácie môžem získať od príslušných orgánov (napr. polícia, prokuratúra) po tom, ako dôjde k trestnému činu, avšak ešte pred tým, ako

trestný čin oznámim?

Justičné orgány a všetky ostatné štátne inštitúcie, s ktorými komunikujete, vám poskytnú informácie o službách na podporu obetí v rámci Generálnych riaditeľstiev pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa [Directii Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului (DGASPC)] a o mimovládnych organizáciách, ktoré tieto služby poskytujú a na ktoré sa môžete obrátiť.

Tieto informácie vám poskytnú ústne aj písomne prostredníctvom formulára, ktorý musíte podpísať a ktorý zahŕňa aspoň adresu služby na podporu obetí v rámci jurisdikcie inštitúcie poskytujúcej informácie a zoznam jej zodpovedností.

Prostredníctvom prvého justičného orgánu (polícia/prokuratúra), na ktorý sa obrátite, prípadne prostredníctvom služieb na podporu obetí pri prvom kontakte získate informácie o svojich právach a o podporných a ochranných službách, ktoré vám môžu byť poskytnuté.

Získate informácie o:

- druhu podpory, ktorú môžete získať, a o jej poskytovateľoch vrátane základných informácií o prístupe k lekárskej pomoci, psychologickému poradenstvu a alternatívnemu ubytovaniu,
- vyšetrovacom orgáne, ktorému môžete podať trestné oznámenie,
- práve na právnu pomoc a o inštitúcii, na ktorú sa môžete v tejto súvislosti obrátiť,
- podmienkach a postupe získania bezplatnej právnej pomoci,
- svojich právach počas trestného konania (vrátane ochranných opatrení v postavení ohrozeného svedka),
- podmienkach a postupe získania finančnej náhrady od štátu,
- práve využiť služby mediátora,
- spôsobe podania trestného oznámenia alebo žiadosti o získanie finančnej náhrady od štátu v inom členskom štáte EÚ v prípade, že žijete v inom členskom štáte, a informácie o tom, ako vás môžu vypočuť rumunské justičné orgány bez toho, aby ste museli byť prítomný v Rumunsku.

Informácie sa vám poskytnú v jazyku, ktorému rozumiete. Dostanete takisto formulár so všetkými týmito informáciami, ktorý musíte podpísať. Pri prvom kontakte s príslušnými orgánmi vás môže sprevádzať osoba, ktorú si vyberiete.

Ak podáte trestné oznámenie justičnému orgánu, tento orgán vám vystaví písomné potvrdenie o podanom oznámení. Oznámenie možno podať písomne alebo ústne. Môžete takisto požiadať inú osobu, aby za vás oznámila trestný čin, ale tejto osobe musíte poskytnúť písomné splnomocnenie. Písomné splnomocnenie, ktoré musíte podpísať, sa pripojí k spisu danej veci.

Nežijem v krajine EÚ, v ktorej došlo k trestnému činu (občania EÚ a občania tretích krajín). Ako sú chránené moje práva?

Ak ste cudzinec a stali ste sa v Rumunsku obeťou trestného činu, máte nárok na všetky práva ako rumunskí občania, ktorí sa stali obeťami trestných činov.

Ak nehovoríte rumunsky, máte nárok na bezplatné služby tlmočníka, ktorý vám pomôže pri komunikácii s úradmi. To znamená, že budete môcť podať trestné oznámenie a získať informácie, na ktoré máte v čase oznámenia trestného činu nárok, v jazyku, ktorému rozumiete.

Ak žijete v inom členskom štáte, môžete podať trestné oznámenie alebo žiadosť o získanie finančnej náhrady v danom členskom štáte. Okrem toho vás rumunské justičné orgány môžu vypočuť bez toho, aby ste museli byť prítomný v Rumunsku.

Ak ste sa stali obeťou obchodovania s ľuďmi, môžete získať ubytovanie v špeciálnych útulkoch, kde budete v bezpečí. Počas trestného konania získate informácie o konaní v jazyku, ktorému rozumiete; môžete získať aj psychologické poradenstvo a lekársku pomoc. Rumunské orgány sa budú čo najviac snažiť pomôcť vám vrátiť sa do svojej domovskej krajiny čo najskôr a poskytnú vám bezpečnú prepravu na rumunské hranice.

Ak ste cudzinec, môžete požiadať o finančnú náhradu od štátu, pokiaľ ste sa stali obeťou niektorého z týchto

trestných činov: pokus o vraždu a pokus o mimoriadne závažnú vraždu, ako je uvedené v článkoch 188 a 189 Trestného zákona; ujma na zdraví, ako je uvedené v článku 194 Trestného zákona; úmyselné trestné činy s následkom ujmy na zdraví obete a domáce násilie, ako je uvedené v článku 199 Trestného zákona; znásilnenie, pohlavný styk s maloletou osobou alebo sexuálne napadnutie, ako je uvedené v článkoch 218 až 220 Trestného zákona; obchodovanie s ľuďmi alebo obchodovanie s deťmi, ako je uvedené v článkoch 210 a 211 Trestného zákona, terorizmus alebo iný úmyselný násilný trestný čin.

Môžete tiež dostať poukážky určené na pokrytie naliehavých potrieb v hodnote sumy, ktorá je rovnocenná 5 hrubým národným základným minimálnym mzdám. „Naliehavé potreby“ sa týkajú potravín, ubytovania, dopravy, liekov a zdravotníckych pomôcok, ako aj hygienických a osobných potrieb, ktoré sú vyjadrené explicitne alebo implicitne a ktorých absencia môže negatívne ovplyvniť vaše bezprostredné záujmy. Žiadosti možno podávať Výboru pre poskytovanie finančného odškodnenia obetiam trestných činov na bukureštskom súde.

Máte aj nárok na bezplatnú právnu pomoc, ak ste sa stali obeťou pokusu o vraždu, pokusu o mimoriadne závažnú vraždu, ujmy na zdraví, úmyselného trestného činu s následkom ujmy na zdraví, znásilnenia, sexuálneho napadnutia, pohlavného styku s maloletou osobou alebo sexuálneho zneužitia maloletých osôb. Manžel (manželka), deti a osoby závislé od osôb, ktoré zomreli v dôsledku vraždy, mimoriadne závažnej vraždy a úmyselných trestných činov s následkom smrti obete, majú takisto nárok na bezplatnú právnu pomoc.

Ak oznámim trestný čin, aké informácie získam?

Keď oznámite trestný čin, príslušník polície, ktorý oznámenie zaznamená, vám vysvetlí ďalší postup. Poskytne vám informácie o vašich právach a o službách, ktoré môžete využiť. Polícia je povinná vypracovať písomnú správu s uvedením informácií, ktoré vám poskytla.

Získate informácie o:

- vašich právach počas trestného konania,
- organizáciách, ktoré môžete požiadať o pomoc a o službách, ktoré poskytujú,
- spôsobe, akým môžete získať ochranu,
- podmienkach a postupe získania finančnej náhrady od štátu,
- podmienkach a postupe získania bezplatného právneho zastupovania,
- podmienkach a postupe získania bezplatnej právnej pomoci,
- práve využiť služby mediátora,
- práve na informovanie o prepustení odporcu z väzby, ak je pozbavený osobnej slobody alebo je vo výkone trestu odňatia slobody,
- spôsobe podania žiadosti o získanie finančnej náhrady od štátu v inom členskom štáte v prípade, že žijete v inom členskom štáte, a informácie o tom, ako vás môžu vypočuť rumunské justičné orgány bez toho, aby ste museli byť prítomný v Rumunsku.

Počas konania môžete následne získať informácie o priebehu vyšetrovania a ak sa prokurátor rozhodne, že vec nepostúpi súdu, kópiu uvedeného rozhodnutia. Na účely získania uvedených informácií musíte podať žiadosť príslušníkovi polície alebo prokurátorovi, ktorý sa zaoberá vašim prípadom, a uviesť poštovú adresu v Rumunsku, e-mailovú adresu alebo adresu na elektronický prenos správ, prostredníctvom ktorej sa s vami možno spojiť.

Ak sa prokurátor rozhodne postúpiť prípad súdu na súdne konanie, budete predvolaný na súd.

Ak vás bude vypočúvať súd, budete informovaní aj o týchto svojich právach a povinnostiach:

- právo na pomoc od advokáta alebo prípadne právo na získanie bezplatného právneho zastúpenia,
- právo využiť služby mediátora v tých prípadoch, ktoré sú povolené zákonom,
- právo navrhnuť dôkazy, ktoré sa majú predložiť, vzniesť námietky a predložiť podania v súlade so zákonom,
- právo byť informovaný o priebehu konania,
- právo podať predbežné oznámenie, ak je to potrebné (v prípade určitých druhov trestných činov je potrebné, aby ste predložili návrh v podobe predbežného oznámenia s cieľom dosiahnuť pokračovanie prípadu proti páchatelovi). Justičné orgány poskytnú vysvetlenie k tejto záležitosti, ak sa to vyžaduje. Prostredníctvom predbežného oznámenia žiadate o pokračovanie trestného konania proti páchatelovi.

Predbežné oznámenie sa líši od oznámenia, ktoré podávate na polícii alebo prokuratúre, aby ste im oznámili, že bol voči vám spáchaný trestný čin,

- právo získať v konaní postavenie poškodeného,
- povinnosť hlásiť sa justičným orgánom vždy, keď vás predvolajú,
- povinnosť oznámiť akúkoľvek zmenu adresy,
- právo byť informovaný o akomkoľvek prepustení páchateľa v prípade, ak je páchateľ odsúdený na trest odňatia slobody alebo vzatý do väzby.

Mám nárok na bezplatné tlmočnicke alebo prekladateľské služby (keď sa obrátim na políciu alebo na iné príslušné orgány alebo počas vyšetrovania a súdneho konania)?

Áno. Počas celého trestného konania máte nárok na prekladateľské a tlmočnicke služby.

Ako príslušný orgán zabezpečí, aby so mnou zrozumiteľne komunikoval (v prípade detí alebo zdravotne postihnutých osôb)?

Justičný orgán môže nariadiť, aby sa výsluchy obetí, ktoré sa v zmysle zákona musia chrániť, uskutočnili prostredníctvom psychológa alebo inej osoby, ktorá sa špecializuje na poskytovanie poradenstva obetiam, prípadne v prítomnosti týchto odborníkov.

Vypočutie obetí s rečovým alebo sluchovým postihnutím sa uskutoční v prítomnosti osôb, ktoré komunikujú posunkovým jazykom. V takýchto prípadoch môžete komunikovať aj písomne.

Služby na podporu obetí

Obete sa posudzujú individuálne, aby sa im poskytla vhodná podpora a ochrana. Posudzovanie obetí vykonávajú služby na podporu obetí alebo súkromní poskytovatelia sociálnych služieb. Tieto služby v náležitých prípadoch spolupracujú s verejnými alebo súkromnými poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti (so súhlasom obete).

Podporné a ochranné služby poskytované obetiam trestných činov a ich rodinným príslušníkom môžu zahŕňať:

- informácie o právach obete,
- psychologické poradenstvo, poradenstvo o rizikách druhotnej a opakovanej viktimizácie alebo o rizikách súvisiacich so zavražďovaním a odvetnými opatreniami,
- poradenstvo týkajúce sa finančných a praktických záležitostí vzniknutých v dôsledku trestného činu,
- služby sociálneho začlenenia/opätovného začlenenia,
- emocionálnu a sociálnu podporu v súvislosti so sociálnou reintegráciou,
- informácie a poradenstvo o úlohe obete počas trestného konania vrátane prípravy na účasť na súdnom konaní, v náležitých prípadoch nasmerovanie obete na ďalšie špecializované služby: sociálne služby, služby zdravotnej starostlivosti, služby zamestnanosti, služby vzdelávania alebo iné služby všeobecného záujmu poskytované v zmysle zákona.

Podporné a ochranné služby možno poskytovať v:

1. denných centrách, v ktorých sa poskytujú najmä informácie, poradenstvo, emocionálna a sociálna podpora v súvislosti so sociálnou reintegráciou, psychologické, právne a finančné poradenstvo, služby sociálneho začlenenia/opätovného začlenenia atď.;
2. rezidenčných centrách, v ktorých sa poskytuje primerané dočasné ubytovanie pre obete, ktoré potrebujú bezpečné útočisko vzhľadom na bezprostredné riziko druhotnej a opakovanej viktimizácie, zavražďovania a odvetných opatrení.

Obete domáceho násillia alebo obchodovania s ľuďmi môžu byť ubytované v rezidenčných príjmových centrách, v ktorých sa im a maloletým osobám v ich starostlivosti dočasne poskytuje bezplatná rodinná pomoc, ochrana pred páchateľom, lekárska starostlivosť a opatrovanie, strava, ubytovanie, psychologické poradenstvo a právna pomoc.

Podrobnejšie informácie o službách na podporu obetí domáceho násillia možno nájsť [tu](#).

Kto poskytuje podporu pre obeť?

V rámci každého Generálneho riaditeľstva pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa (DGASPC) sa poskytujú služby na podporu obetí.

Podporu môžu obetiam poskytovať aj súkromní poskytovatelia sociálnych služieb.

Ak ste sa stali obeťou domáceho násillia, môžete sa obrátiť na Národnú agentúru pre rovnosť príležitostí žien a mužov (*Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Bărbați și Femei*) a Generálne riaditeľstvá pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa (DGASPC).

Ak ste mladší ako 18 rokov a stali ste sa obeťou trestného činu, môžete sa obrátiť na Národný úrad pre ochranu práv detí a osvojenie [*Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție* (ANPDCA)] a Generálne riaditeľstvá pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa (DGASPC).

Ak ste sa stali obeťou obchodovania s ľuďmi, môžete sa obrátiť na Národnú agentúru pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi [*Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane* (ANITP)] patriacu pod ministerstvo vnútra [*Ministerul Afacerilor Interne* (MAI)].

Ministerstvo spravodlivosti je rumunským asistenčným orgánom zodpovedným za postup poskytnutia finančnej náhrady obetiam úmyselných násilných trestných činov spáchaných na území iného členského štátu, ako je ten, v ktorom má obeť oprávnený pobyt.

Existuje aj niekoľko mimovládnych organizácií (MVO), ktoré poskytujú obetiam rôzne druhy pomoci. Inštitúcia, na ktorú sa obrátite, vás nasmeruje na príslušnú MVO.

Bude ma polícia o podpore pre obeť automaticky informovať?

Áno, justičné orgány vás musia informovať o takýchto službách.

Ako je chránené moje súkromie?

Informácie, podpora a ochrana sa obetiam trestných činov poskytujú spôsobom, ktorý zaručuje dôvernosc ich osobných údajov a všetkých informácií o súkromnom živote obeť, ako aj o ťažkosti, ktorej obeť čelí. Podporné služby sa poskytujú anonymne a s prijímateľmi nie je nutné uzavrieť zmluvu.

Údaje o obetiach trestných činov sa uchovávajú jeden rok. Možno ich využiť na činnosti týkajúce sa podpory a ochrany obetí alebo ich na základe žiadosti možno poskytnúť justičným orgánom. Uložené údaje sa vymažú po uplynutí lehoty jedného roka.

Ak ste prijímateľom podpory a ochrany pre obeť, vaše identifikačné údaje sa uchovávajú počas celého obdobia uplatňovania príslušných opatrení a tri mesiace po skončení uvedeného obdobia.

Umiestnenie pobytových centier pre obeť domáceho násillia a obeť obchodovania s ľuďmi je tajné.

Ak sa justičné orgány počas vyšetrovania trestného činu a počas súdneho konania domnievajú, že v dôsledku informácii, ktoré poskytnete, alebo v dôsledku iných príčin môže byť dotknuté vaše súkromie alebo vaša dôstojnosť, z vlastnej iniciatívy alebo na vašu žiadosť môžu prijať viacero opatrení na ochranu dôvernosti a súkromia, ako sú napríklad:

- ochrana údajov o vašej totožnosti,
- vyluch/vypočúvanie prostredníctvom audiovizuálnych prostriedkov s deformáciou vášho hlasu a vzhľadu, pričom sa nevyžaduje vaša prítomnosť, ak ostatné opatrenia nie sú postačujúce,
- vedenie zasadnutia súdu (počas vášho vyluchu) v tajnosti.

Okrem toho môže súd počas konania zakázať uverejňovanie všetkých textov, kresieb, fotografií alebo obrázkov, ktoré by mohli odhaliť vašu totožnosť.

Súd môže takisto vyhlásiť zasadnutie súdu za neverejnosc, ak by verejnosc vypočutie mohlo mať vplyv na vašu

dôstojnosť alebo súkromie.

Musím trestný čin oznámiť ešte pred tým, ako získam podporu pre obeť?

Na to, aby ste mali prístup k informáciám, podpore a ochrane, ktoré sa poskytujú obetiam trestných činov, nie je nutné, aby ste podali trestné oznámenie vyšetrovacím orgánom.

Osobná ochrana v prípade, že som v nebezpečenstve

Aké druhy ochrany sú k dispozícii?

V priebehu vyšetrovania trestného činu a počas súdneho konania máte nárok na ochranné opatrenia, ak sa justičné orgány domnievajú, že môžete byť v nebezpečenstve.

Je veľmi dôležité, aby ste vedeli, že ak sa justičné orgány domnievajú, že v dôsledku informácií, ktoré ste poskytli alebo z iných príčin môžete byť v nebezpečenstve, môžu buď na základe vašej žiadosti, alebo z vlastnej iniciatívy prijať určité opatrenia na zabezpečenie vašej ochrany, ako sú napríklad:

- poskytnutie sledovania alebo ochrany vášho bydliska alebo dočasného bývania,
- poskytnutie sprievodu a ochrany pre vás alebo pre členov vašej rodiny počas cestovania,
- ochrana údajov o vašej totožnosti (osobné údaje sa môžu vynechať zo spisu na účely ochrany vašej totožnosti, pričom sa vaša totožnosť utají),
- výsluch/vypočúvanie prostredníctvom audiovizuálnych prostriedkov s deformáciou vášho hlasu a vzhľadu, pričom sa nevyžaduje vaša prítomnosť, ak ostatné opatrenia nie sú postačujúce (v rámci tohto opatrenia sa nemusíte dostaviť pred príslušníka polície, prokurátora alebo sudcu a nebudete na rovnakom mieste ako páchateľ),
- vedenie zasadnutia súdu (počas vášho výsluchu) v tajnosti.

Okrem toho môže súd počas konania zakázať uverejňovanie všetkých textov, kresieb, fotografií alebo obrázkov, ktoré by mohli odhaliť vašu totožnosť.

Ak ste svedkom v trestnom konaní alebo ak sa vás daná vec netýka, ale poskytnete informácie, ktoré pomôžu justičným orgánom riešiť prípady týkajúce sa závažných trestných činov alebo zabrániť vzniku závažných škôd, môžete požiadať príslušníka polície alebo prokurátora, ktorí vedú vyšetrovanie, aby vás zaradili do programu na ochranu svedkov. Tento program zahŕňa niekoľko opatrení, ako sú napríklad:

- utajenie totožnosti vrátane účasti na výsluchu s deformáciou vášho hlasu alebo vzhľadu,
- policajnú ochranu vášho bydliska a policajný sprievod, keď sa máte dostaviť pred orgány, ktoré vyšetrujú trestnú činnosť,
- premiestnenie,
- zmenu totožnosti vrátane zmeny vzhľadu, ak sa to vyžaduje.

Ak vstúpite do programu na ochranu svedkov, budete môcť využívať ďalšiu pomoc, napríklad:

- opätovné začlenenie do odlišného sociálneho prostredia,
- získanie nových odborných kvalifikácií,
- novú prácu,
- finančnú podporu, kým si nájdete novú prácu.

Ak je to potrebné, vaši prvostupňoví príbuzní (ako sú vaše deti alebo rodičia) a váš manžel (vaša manželka) môžu takisto vstúpiť do programu na ochranu svedkov.

Ak ste nevstúpili do programu na ochranu svedkov počas vyšetrovania trestného činu, môžete súd požiadať o zaradenie do tohto programu.

V závislosti od druhu trestného činu je k dispozícii dodatočná ochrana:

- Ak ste sa stali obeťou domáceho násillia, môžete požiadať políciu, aby okamžite zakázala páchateľovi zdržiavať sa vo vašom spoločnom domove prostredníctvom dočasného ochranného príkazu, ktorý je platný, až kým súd nevydá ochranný príkaz. Prípadne sa ako obeť môžete ubytovať v centre pre obeť

domáceho násilia. Takéto ubytovanie je k dispozícii len v naliehavých prípadoch alebo so súhlasom vedenia centra. Po prijatí do centra sa vám poskytne bezplatné ubytovanie, strava, lekárska starostlivosť, psychologické poradenstvo a právna pomoc.

- Ak ste sa stali obeťou obchodovania s ľuďmi, môžete sa ubytovať v centre na ochranu obetí. V súlade so zákonom je ubytovanie k dispozícii najviac na obdobie 90 dní, ale súd môže predĺžiť váš pobyt až do skončenia konania. Zasadnutia súdu v prípadoch, ktoré sa týkajú obchodovania s deťmi, sú neverejné. Navyše v takýchto prípadoch sa maloleté osoby mladšie ako 14 rokov vypočúvajú v prítomnosti psychológa a zástupcu Generálneho riaditeľstva pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa.

Ak ste presvedčený o tom, že ste v nebezpečenstve, mali by ste informovať príslušníka polície, prokurátora alebo sudcu a poskytnúť im čo najviac informácií.

Uvedené opatrenia sú k dispozícii v štádiu vyšetrovania trestného činu aj počas súdneho konania.

Kto mi môže poskytnúť ochranu?

Ochranu vám poskytne rumunská polícia.

Môže niekto posúdiť môj prípad a zistiť, či mi zo strany páchatela hrozí ďalšie nebezpečenstvo?

S cieľom zabrániť druhotnej viktimizácii sa váš prípad posúdi čo najskôr po vašej identifikácii, aby bol počet vyhlásení a lekárskech/psychologických/sociálnych posudkov čo najnižší.

Útvary na podporu obetí/poskytovateľa služieb na podporu obetí vám poskytnú poradenstvo o rizikách súvisiacich so zavražďovaním a odvetnými opatreniami. S cieľom zabrániť riziku súvisiacemu so zavražďovaním a odvetnými opatreniami sa môžete dočasne ubytovať v rezidenčných centrách.

Ak ste ohrozený aj po skončení trestného procesu, justičné orgány posúdia, či by ste mali byť zaradený do programu na ochranu svedkov, pokiaľ ešte nie ste súčasťou tohto programu.

Ak ste sa stali obeťou obchodovania s ľuďmi, násilia spáchaného blízkou osobou, organizovanej trestnej činnosti, terorizmu alebo inej kategórie trestných činov, považujete sa za zraniteľnú obeť a bude vám poskytnutá ochrana v súlade s právnymi predpismi týkajúcimi sa ohrozených alebo zraniteľných svedkov.

Môže niekto posúdiť môj prípad a zistiť, či mi hrozí ďalšie nebezpečenstvo zo strany systému trestného súdnictva (počas vyšetrovania a súdneho konania)?

Áno, váš prípad sa môže posúdiť. Napríklad ak ste sa stali obeťou určitých kategórií trestných činov (domáce násilie, znásilnenie, sexuálne napadnutie atď.) budú vás vypočúvať len osoby rovnakého pohlavia, ak o to požiadate.

Druhý výsluch obete sa uskutoční iba vtedy, ak je to nevyhnutne potrebné na účely trestného konania, aby sa zabránilo ďalšej ujme.

S cieľom zabrániť druhotnej viktimizácii spôsobenej opakovaným vypočúvaním obete justičnými orgánmi sa v zákonoch o trestnom konaní takisto vyžaduje, aby sa poškodená osoba, ktorá oznámila trestný čin, vypočula hneď alebo ak to nie je možné, bez zbytočného odkladu po podaní oznámenia.

Obete trestných činov majú na súde k dispozícii osobitné čakárne.

Aká ochrana sa môže poskytnúť veľmi zraniteľným obetiam?

Ak ste zraniteľná obeť, môžete využiť ochranné opatrenia opísané v predchádzajúcich odpovediach, ktoré sa týkajú ochrany svedkov.

Som maloletý – mám osobitné práva?

V prípade dieťaťa, ktoré sa stalo obeťou vykorisťovania, násilia, zneužívania, zanedbania, zlého zaobchádzania alebo akéhokoľvek iného trestného činu, môže každá osoba vrátane obete oznámiť trestný čin polícii.

Maloleté osoby sa od začiatku považujú za zraniteľné obeť a orgány im poskytnú informácie o ochranných opatreniach, ktoré môžu využiť.

Ak súdny orgán nemôže určiť váš vek a existujú dôvody domnievať sa, že ste maloletá osoba, bude sa predpokladať, že ste maloletí.

Osobitné útvary v rámci Generálnych riaditeľstiev pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa, ktoré zodpovedajú za intervenciu v prípadoch zneužívania, zanedbania, obchodovania, migrácie a repatriácie, posúdia situáciu detí, ktoré sú obeťami násilia, a poskytnú im podporu a ochranu v zmysle zákona.

Maloleté osoby môžu získať pomoc od Národného úradu pre ochranu práv detí a osvojenie.

Zneužitá alebo zanedbaná dieťa alebo dieťa, na ktorom bola spáchaná akákoľvek forma násilia, môže byť v rámci núdzového opatrenia dočasne umiestnené do inej rodiny, k pestúnovi alebo do osobitného centra.

Ak ste predvolaní pred vyšetrovacie orgány a ste mladší ako 14 rokov, musia vás sprevádzať rodičia alebo opatrovník, alebo zástupca inštitúcie poverenej vašou výchovou a vzdelávaním, ako aj psychológ určený súdnym orgánom. Psychológ bude poskytovať odborné poradenstvo maloletej osobe počas celého súdneho konania. Ak sú do trestného konania zapojení aj vaši rodičia alebo opatrovníci alebo môžu mať záujem ovplyvniť vašu výpoveď, budete vypočutí za prítomnosti zástupcu opatrovníckeho orgánu alebo príbuzného s plnou právnou spôsobilosťou, ako aj psychológa, ktorého určí súdny orgán.

Ak sa pojednávanie týka činnosti inštitúcie poverenej vašou výchovou a vzdelávaním, zástupcu tejto inštitúcie nahradí zástupca opatrovníckeho orgánu alebo príbuzný s plnou právnou spôsobilosťou, ako aj psychológ určený súdnym orgánom.

Výsluch sa musí zaznamenať. Ak to nie je možné, musí to byť uvedené vo vašom vyhlásení, pričom sa musia uviesť dôvody.

Môže vás vypočúvať tá istá osoba v miestnostiach osobitne navrhnutých/upravených na tento účel, ak je to možné.

Pri vyšetrovaní niektorých kategórií trestných činov môžu viesť výsluchy osoby rovnakého pohlavia ako obeť. Môže vás takisto sprevádzať osoba, ktorú si vyberiete.

Počas celého konania máte nárok na zákonného zástupcu. Ak nemáte právneho poradcu, súd vám pomôže pri jeho hľadaní. Ak si vaša rodina nemôže dovoliť zaplatiť za služby poradcu, máte nárok na bezplatnú právnu pomoc.

V prípadoch, ktoré sa týkajú trestných činov súvisiacich s obchodovaním s ľuďmi, sa maloleté osoby mladšie ako 14 rokov vypočúvajú v prítomnosti aspoň jedného rodiča alebo iného zákonného zástupcu. Okrem toho sa musí predvolať aj psychológ a zástupca Generálneho riaditeľstva pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa.

Môj rodinný príslušník zomrel v dôsledku trestného činu – aké sú moje práva?

V tomto prípade ste obeťou trestného činu a máte nárok na všetky služby podpory a ochrany uvedené v predchádzajúcich odpovediach vrátane informovania, psychologického poradenstva, právnej pomoci, nasmerovania na služby zdravotnej starostlivosti, služieb sociálneho začlenenia/opätovného začlenenia atď.

Manžel alebo manželka, dieťa a závislé osoby zosnulej osoby v dôsledku vraždy a mimoriadne závažnej vraždy, ako je uvedené v článkoch 188 a 189 Trestného zákona, ako aj úmyselných trestných činov s následkom smrti obete, majú nárok na bezplatnú právnu pomoc a finančnú náhradu od štátu.

Bezplatná právna pomoc je k dispozícii aj v prípade ďalších kategórií trestných činov, ak mesačný príjem obeť na člena rodiny nepresahuje hrubú národnú minimálnu základnú mzdu stanovenú na rok, v ktorom sa podáva žiadosť o bezplatnú právnu pomoc.

Môj rodinný príslušník sa stal obeťou trestného činu – aké sú moje práva?

Pozri predchádzajúcu odpoveď.

Môžem mať prístup k mediálnym službám? Za akých podmienok? Budem počas mediácie v bezpečí?

Mediácia je možná v prípade trestných činov, ktoré sa v zmysle trestného práva považujú za menej závažné. Postup sa môže uplatniť len vtedy, ak vy aj páchatel súhlasíte s účasťou na mediácii. V priebehu mediálneho postupu dostanete pozvanie na viacero stretnutí s páchatelom, aby ste zistili, či je možné dosiahnuť zmierenie. Osoba, ktorá sa nazýva mediátor, bude tieto stretnutia viesť. Ak na konci postupu uzavriete s páchatelom dohodu, môžete svoje trestné oznámenie stiahnuť a prípad sa uzavrie. Ak sa postup neskončí úspešne, trestné konanie pokračuje, ako keby sa mediácia neuskutočnila.

Kde sa môžem oboznámiť s právnym predpisom, v ktorom sú stanovené moje práva?

- zákon č. 135/2010 o Trestnom poriadku v znení zmien (Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală),
- zákon č. 678/2001 o predchádzaní obchodovaniu s ľuďmi a boji proti nemu v znení zmien (Legea č. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane),
- rozhodnutie vlády č. 1216/2001 o schválení Národného akčného plánu týkajúceho sa boja proti obchodovaniu s ľuďmi (Hotărârea de Guvern nr. 1.216/2001 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru combaterea traficului de ființe umane),
- zákon č. 211/2004 týkajúci sa určitých opatrení na zabezpečenie ochrany obetí trestných činov v znení zmien (Legea 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor),
- rozhodnutie vlády č. 1238 z 10. októbra 2007 o schválení vnútroštátnych osobitných noriem pre služby odbornej pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi (Hotărârea Guvernului nr. 1238 din 10 octombrie 2007 pentru aprobarea Standardelor naționale specifice pentru serviciile specializate de asistență a victimelor traficului de persoane),
- zákon č. 217/2003 o predchádzaní domácejmu násilliu a boji proti nemu v znení zmien (Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie),
- zákon č. 272/2004 o ochrane a presadzovaní práv detí v znení zmien (Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului),
- zákon č. 682/2002 o ochrane svedkov v znení zmien (Legea 682/2002 privind protecția martorilor),
- zákon č. 192/2006 o mediácii a organizácii povolania mediátora v znení zmien (Legea 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator),
- zákon č. 230 z 19. júla 2022, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 318/2015 o zriadení, organizácii a fungovaní Národnej agentúry pre správu zaisteného majetku, ktorým sa menia a dopĺňajú určité legislatívne akty a mení a dopĺňa zákon č. 135/2010 o súdnom poriadku (Legea nr. 230 din 19 iulie 2022 privind modificarea și completarea Legii nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură),
- rozhodnutie č. 541 z 8. júna 2023, ktorým sa schvaľuje metodika vydávania, distribúcie a zúčtovania poukážok určených pre obeť trestných činov, určenie ich výšky a kritériá výberu verejných a súkromných subjektov zapojených do mechanizmu poskytovania a ktorým sa dopĺňa rozhodnutie vlády č. 652/2009 o organizácii a činnosti ministerstva spravodlivosti (Hotărârea nr. 541 din 8 iunie 2023 pentru aprobarea Metodologiei de emitere, distribuire și decontare a voucherelor destinate victimelor infracțiunii, pentru stabilirea cuantumului acestora, precum și a criteriilor de selectare a entităților publice și private înrolate în mecanismul de acordare și pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției).

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

Ako môžem trestný čin oznámiť?

Ak ste sa stali obeťou trestného činu, môžete to oznámiť na polícii (alebo prokurátorovi) ústne alebo písomne. Môžete takisto požiadať inú osobu, aby za vás oznámila trestný čin, ale tejto osobe musíte poskytnúť písomné splnomocnenie. Písomné a podpísané splnomocnenie sa pripojí k spisu.

Trestný čin môže oznámiť jeden z manželov v mene druhého manžela alebo dospelé dieťa v mene rodičov. Ak dieťa, ktoré je stále maloletým, oznámi trestný čin, oznámenie môže podať zástupca dieťaťa alebo so súhlasom takéhoto zástupcu.

Ak sa rozhodnete oznámiť trestný čin ústne, musíte ísť na policajnú stanicu. Príslušník polície, ktorý prijal vaše oznámenie, ho zapíše do správy a požiada vás, aby ste ju podpísali. Písomné oznámenia musia byť takisto podpísané.

Vaše oznámenie musí obsahovať vaše meno, zamestnanie, adresu vášho bydliska a podrobný opis toho, čo sa stalo. Ak poznáte totožnosť páchatela, musíte poskytnúť všetky informácie, ktoré o ňom máte, ako aj všetky dôkazy týkajúce sa udalosti. V priebehu vyšetrovania trestného činu môžete poskytnúť aj doplňujúce informácie k tomuto prípadu.

Ak nehovoríte alebo nerozumiete rumunsky, môžete podať oznámenie v jazyku, ktorému rozumiete, a toto oznámenie sa justičnému orgánu preloží. V tomto prípade môžete požiadať, aby každé predvolanie, ktoré dostanete, bolo vyhotovené v jazyku, ktorému rozumiete.

Ak ste obeťou domáceho násillia, môžete požiadať o vydanie predbežného ochranného príkazu políciou alebo požiadať príslušný súd o vydanie ochranného príkazu. To znamená, že musíte vyplniť štandardnú žiadosť, ktorá sa podáva okresnému súdu (*judicatura*) s právomocou podľa miesta vášho bydliska. Žiadosť možno podať osobne alebo, ak s tým súhlasíte, osobou zo sociálnych služieb, ktorá sa zaoberá násillím v rodine, alebo prokurátorom alebo policajtom.

Ako môžem zistiť, ako sa daný prípad rieši?

Po vašom oznámení policajné orgány postúpia prípad prokurátorovi a prideli sa mu jedinečné číslo.

Po oznámení trestného činu môžete skontrolovať priebeh vášho prípadu prostredníctvom písomnej žiadosti na tento účel, pričom uvediete adresu v Rumunsku alebo emailovú adresu alebo adresu na elektronický prenos správ, kde by mali orgány zaslať informácie.

Ak sa prokurátor rozhodne podať návrh na začatie súdneho konania, máte právo nahliadnuť do spisu v priestoroch súdu počas súdneho konania. Okrem toho budete predvolaný, aby ste sa dostavili na súd.

Mám nárok na právnu pomoc (počas vyšetrovania alebo súdneho konania)? Aké sú podmienky?

Ak ste poškodená osoba, máte nárok na poskytnutie právnej pomoci alebo na zastúpenie.

a) Počas trestného konania máte nárok na pomoc právneho zástupcu podľa vlastného výberu, ktorého si zaplatíte. V prípade odsúdenia páchatela budete môcť od neho vymáhať výdavky vynaložené na vášho právneho poradcu.

b) Ak si želáte, môžete sa počas trestného konania nechať zastúpiť, pokiaľ vaša prítomnosť nie je povinná alebo prípadne ak to prokurátor, sudca alebo súd považujú za nevyhnutné (napr. na účely výsluchu).

c) V určitých prípadoch je možné počas trestného konania poskytnúť právnu pomoc bezplatne:

- ak sa prokurátor alebo sudca domnieva, že nie ste schopní sa sám obhajovať a nemáte zaplateného právneho poradcu,
- ak ste maloletá osoba a ešte ste nezískali plnú spôsobilosť na právne úkony (z titulu manželstva alebo súdneho rozhodnutia),
- na požiadanie, ak ste sa stali obeťou niektorého z týchto trestných činov: pokus o vraždu a pokus o mimoriadne závažnú vraždu, ublíženie na zdraví, úmyselné trestné činy s následkom ublíženia na zdraví obete (význam ublíženia na zdraví sa definuje v Trestnom zákonníku), znásilnenie, sexuálny útok, sexuálny styk s maloletou osobou a sexuálne zneužitie maloletých osôb,
- na požiadanie, ak ste manžel, rodič alebo iná osoba závislá od obete, ktorá zomrela v dôsledku vraždy, mimoriadne závažnej vraždy alebo iného úmyselného trestného činu,
- na požiadanie, ak ste sa stali obeťou iných trestných činov, ako sú uvedené, a ak váš mesačný príjem určený na člena rodiny nie je vyšší ako zákonom stanovená hrubá minimálna mzda. Žiadosť o bezplatnú právnu pomoc by sa mala podať na súde, v ktorého pôsobnosti máte bydlisko.

V takýchto prípadoch je bezplatná právna pomoc k dispozícii len v prípade, ak ste oznámili trestný čin polícii alebo prokurátorovi do 60 dní od spáchania trestného činu alebo, ak ste nemohli oznámiť trestný čin, do 60 dní od konca okolností, ktoré vám zabránili oznámiť trestný čin. Ak ste nemohli trestný čin oznámiť, 60 dní plynie od dátumu, keď sa zistí koniec okolností, ktoré vám bránili oznámiť trestný čin.

Ak chcete získať bezplatnú právnu pomoc, musíte podať žiadosť prokurátorovi alebo prípadne súdu, ktorý podnikne požadované kroky. Bezplatná právna pomoc je vám k dispozícii až do konca trestného konania.

Mám nárok na náhradu výdavkov (v súvislosti s účasťou na vyšetrovaní/súdnom konaní)? Aké sú podmienky?

Môžete žiadať náhradu svojich právnych výdavkoch. Súd rozhodne o tom, aká časť vašich výdavkov sa musí uhradiť a kto ju uhradí.

Ak sa zúčastníte konania ako poškodená osoba alebo občiansky účastník (ak je prípustná vaša občianskoprávna žaloba prípustná) a obžalovaný sa uzná za vinného (aj keď z určitých dôvodov nie je odsúdený na výkon trestu), zaviazá sa uhradiť vaše právne výdavky.

Môžem podať opravný prostriedok, ak je môj prípad uzavretý ešte pred tým, ako sa dostane na súd?

Ak sa prokurátor rozhodne uzavrieť prípad bez toho, aby ho predložil na súd, môžete sa odvolať proti jeho rozhodnutiu do 20 dní od doručenia kópie jeho rozhodnutia. Vaše odvolanie musíte podať nadriadenému prokurátorovi.

Ak nadriadený prokurátor zamietne vaše odvolanie, proti rozhodnutiu nadriadeného prokurátora sa môžete odvolať sudcovi prejudiciálnej komory príslušného súdu.

Môžem sa zúčastniť na súdnom konaní?

Na súdnom konaní sa môžete zúčastniť napríklad:

ako obeť (poškodená osoba)

Ak ste utrpeli zranenia spôsobené trestným činom, môžete sa zúčastniť na konaní ako obeť a máte nárok na niekoľko procesných práv, ako sa uvádza nižšie.

ako svedok

Ak sa nechcete zúčastniť na trestnom konaní ako poškodená osoba, mali by ste informovať justičný orgán, ktorý sa zaoberá vaším prípadom a ktorý v prípade, ak to považuje za potrebné, vás môže stále predvolať, aby ste boli vypočutý ako svedok. Ak ste predvolaný, aby ste boli vypočutý ako svedok, musíte sa dostaviť a oznámiť všetko, čo o udalosti viete.

ako občiansky účastník

Ak chcete uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom, musíte podať občianskoprávnu žalobu, čím sa stanete občianskym účastníkom v trestnom konaní.

Vo všeobecnosti sú súdne pojednávania prístupné verejnosti a môžete sa na nich zúčastniť bez ohľadu na vaše postavenie v konaní. Súd sa však môže rozhodnúť uskutočniť neverejné pojednávanie, ak existujú dostatočné dôvody pre toto rozhodnutie. V takom prípade sa budete môcť zúčastniť, len ak ste poškodená osoba alebo občiansky účastník.

Vaša prítomnosť v súdnej sieni je povinná len vtedy, ak ste predvolaný na výsluch (napríklad ako svedok).

Aká je moje oficiálna úloha v súdnom systéme? Môžem napríklad byť (alebo sa môžem rozhodnúť byť): obeťou, svedkom, občianskym účastníkom alebo súkromným žalobcom?

Ak ste sa stali obeťou trestného činu, môžete mať v súdnom systéme jedno z týchto postavení:

obeť (poškodená osoba)

Ak ste utrpeli zranenia spôsobené trestným činom, môžete sa zúčastniť na konaní ako obeť a máte nárok na niekoľko procesných práv, ako sa uvádza nižšie.

Občiansky účastník

Ak chcete uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom, môžete podať občianskoprávnu žalobu, čím sa stanete občianskym účastníkom v trestnom konaní.

Svedok

Ak sa nechcete zúčastniť na trestnom konaní ako poškodená osoba, mali by ste informovať justičný orgán, ktorý sa zaoberá vaším prípadom a ktorý v prípade, ak to považuje za potrebné, vás môže stále predvolať, aby ste boli vypočutý ako svedok. V tomto prípade budete predvolaný na výsluch a budete požiadany o poskytnutie podrobných informácií o udalosti. Vaša prítomnosť počas výsluchu je povinná vždy, keď ste na tento účel predvolaný.

Aké sú potom moje práva a povinnosti?

Ak sa zúčastníte trestného konania ako *poškodená osoba alebo občiansky účastník*, máte niekoľko procesných práv:

V štádiu vyšetrovania trestného činu:

- máte nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom. Na tento účel je nutné, aby ste sa stali občianskym účastníkom v trestnom konaní alebo aby ste podali samostatnú občianskoprávnu žalobu. Občianskym účastníkom sa môžete stať kedykoľvek v priebehu trestného vyšetrovania. Aby ste sa stali občianskym účastníkom v konaní, musíte požiadať buď ústne príslušníka polície alebo prokurátora, alebo podať písomnú žiadosť príslušníkovi polície alebo prokurátorovi, ktorí sa vaším prípadom zaoberajú. V žiadosti by malo byť uvedené, akého odškodnenia sa domáhate, dôvody a súvisiace dôkazy. Počas prvého výsluchu vás prokurátor alebo príslušník polície informujú o tom, že sa môžete stať

občianskym účastníkom v konaní.

- máte nárok žiadať náhradu právnych výdavkov. Súd rozhodne o tom, aká časť vašich výdavkov sa musí uhradiť a kto ju uhradí.

Ak sa zúčastníte konania ako poškodená osoba alebo občiansky účastník (ak je prípustná vaša občianskoprávna žaloba prípustná) a obžalovaný sa uzná za vinného (aj keď z určitých dôvodov nie je odsúdený na výkon trestu), zaviazá sa uhradiť vaše právne výdavky.

- máte nárok získať informácie o priebehu vyšetrovania a v prípade, ak sa prokurátor rozhodne nepostúpiť prípad súdu, aj kópiu tohto rozhodnutia. Za týmto účelom musíte podať žiadosť príslušníkovi polície alebo prokurátorovi, ktorý sa zaoberá vaším prípadom, a uviesť adresu v Rumunsku, e-mailovú adresu alebo adresu inej elektronickej schránky na správy na účely zaslania informácií. Ak sa prokurátor rozhodne postúpiť prípad súdu na súdne konanie, budete predvolaný na súd.
- máte nárok na tlmočnicke a prekladateľské služby, ak nehovoríte alebo nerozumiete rumunsky. Počas trestného konania budete mať k dispozícii bezplatné služby tlmočníka, ak nehovoríte rumunsky.
- počas trestného konania máte nárok na pomoc advokáta. V osobitných prípadoch (napríklad, keď sa prokurátor domnieva, že nie ste schopní sa sám obhajovať alebo ste maloletou osobou a ešte ste nezískali plnú spôsobilosť na právne úkony, ak ste obeťou niektorých trestných činov, ak váš príjem je nižší ako určitá hranica atď. – pozri odpoveď na predchádzajúcu otázku), máte nárok na bezplatnú právnu pomoc.
- máte nárok nechať sa zastúpiť počas trestného konania, pokiaľ vaša prítomnosť nie je povinná alebo prípadne, ak to prokurátor, sudca alebo súd považujú za nevyhnutné (napr. na účely výsluchu).
- vy alebo váš právny poradca môžete nahliadnuť do spisu. Nahliadnutie do vášho spisu však bude podliehať osobitným pravidlám, ktoré oznámi podateľňa úradu prokurátora.
- máte nárok byť predvolaný na výsluch príslušníkom polície alebo prokurátorom, ktorí sa vaším prípadom zaoberajú. Počas výsluchu môžete požiadať, aby vás sprevádzal váš zákonný zástupca, ak nejakého máte, a osoba, ktorú si vyberiete a ktorej prítomnosť počas výsluchu považujete za užitočnú. Justičný orgán môže zamietnuť vašu žiadosť len z oprávnených dôvodov.

Keď oznámite trestný čin, ktorý bol proti vám spáchaný, justičný orgán vás musí hneď vypočuť. Ak to nie je možné, mali by ste byť vypočutý čo najskôr po oznámení trestného činu.

Ak ste obeťou domáceho násillia, znásillnenia alebo iných druhov sexuálneho útoku, zlého zaobchádzania s maloletými osobami, obťažovania, sexuálneho obťažovania, ako aj v akýchkoľvek iných prípadoch, keď je potrebné chrániť vaše súkromie, môžete požiadať o vypočutie osobou rovnakého pohlavia, ako ste vy. Justičný orgán môže zamietnuť vašu žiadosť len z oprávnených dôvodov.

- máte nárok predložiť dôkazy a akékoľvek iné tvrdenia týkajúce sa vyriešenia prípadu. Môžete to urobiť počas výsluchu alebo v samostatnej žiadosti podanej justičnému orgánu, ktorý váš prípad rieši.
- ak bol páchatel' vzatý do väzby a potom prepustený, máte právo byť informovaný o jeho prepustení. Počas vášho prvého výsluchu budete o tomto práve informovaný a spýtajú sa vás, či chcete byť o prepustení páchatel'a informovaný.
- proti úkonom uskutočneným v súvislosti s vaším prípadom sa môžete odvolať. Odvolanie sa podáva prokurátorovi, ktorý prípad rieši, ak úkon vykonal príslušník polície, alebo nadriadenému prokurátorovi, ak úkon vykonal prokurátor, ktorý sa vaším prípadom zaoberá.

Ak sa odvoláte proti rozhodnutiu prokurátora o ukončení trestnej veci a vaše odvolanie sa zamietne, môžete sa odvolať proti tomuto rozhodnutiu sudcovi predbežnej komory.

Počas konania pred súdom:

- máte nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom. Na tento účel je nutné, aby ste sa stali občianskym účastníkom v trestnom konaní alebo aby ste podali samostatnú občianskoprávnu žalobu. Ak ste sa zúčastnili na vyšetrovaní trestného činu ako občiansky účastník, môžete si zachovať rovnaké postavenie ako v priebehu súdneho konania. Ak ste sa zatiaľ nezúčastnili na vyšetrovaní trestného činu ako občiansky účastník, môžete sa stále stať občianskym účastníkom v súdnom konaní pred začatím vyšetrovania. Ak ste predvolaný na prvé súdne pojednávanie, budete o tejto skutočnosti informovaný. Môžete ústne požiadať o to, aby ste sa stali občianskym účastníkom v súdnom konaní ústne na súde, alebo podať v tomto zmysle písomnú žiadosť. V žiadosti by malo byť uvedené, akého odškodnenia sa domáhate, dôvody a súvisiace dôkazy.
- máte nárok žiadať náhradu právnych výdavkov. Súd rozhodne o tom, aká časť vašich výdavkov sa musí uhradiť a kto ju uhradí. Ak sa zúčastníte konania ako poškodená osoba alebo občiansky účastník (ak je prípustná vaša občianskoprávna žaloba prípustná) a obžalovaný sa uzná za vinného (aj keď z určitých dôvodov nie je

odsúdený na výkon trestu), zaviazhe sa uhradiť vaše právne výdavky.

- máte nárok na tlmočnicke a prekladateľské služby, ak nehovoríte alebo nerozumiete rumunsky. Počas trestného konania budete mať k dispozícii bezplatné služby tlmočníka, ak nehovoríte rumunsky.
- počas trestného konania máte nárok na pomoc advokáta. V osobitných prípadoch (napríklad, keď sa prokurátor domnieva, že nie ste schopní sa sám obhajovať alebo ste maloletou osobou a ešte ste nezískali plnú spôsobilosť na právne úkony, ak ste obeťou niektorých trestných činov, ak váš príjem je nižší ako určitá hranica atď. – pozri odpoveď na predchádzajúcu otázku), máte nárok na bezplatnú právnu pomoc.
- máte nárok nechať sa zastúpiť počas trestného konania, pokiaľ vaša prítomnosť nie je povinná alebo prípadne, ak to prokurátor, sudca alebo súd považujú za nevyhnutné (napr. na účely výsluchu).
- vy alebo váš právny poradca môžete nahliadnuť do spisu. Nahliadnutie do vášho spisu však bude podliehať osobitným pravidlám, ktoré oznámi podateľňa súdu.
- máte nárok byť počas súdneho konania vypočutý. Súd vás predvolá na pojednávanie a bude vám klásť otázky týkajúce sa trestného činu. Budete požiadaný, aby ste si spomenuli na všetko, čo si o udalosti pamätáte.
- máte právo klásť otázky obžalovanému, svedkom a znalcom počas ich vypočúvania.
- máte nárok podávať námietky a robiť závery týkajúce sa trestných vecí v tomto prípade.
- máte nárok predložiť dôkazy a akékoľvek iné tvrdenia týkajúce sa vyriešenia prípadu.
- ak bol páchatel' vzatý do väzby alebo odsúdený na výkon trestu, máte nárok byť informovaný o jeho prepustení. Ak ste pri vašom prvom výsluchu počas vyšetrovania trestného činu, keď ste boli informovaný o práve byť informovaný o prepustení páchatel'a, o uplatnenie tohto práva nepožiadali, môžete oň stále požiadať v priebehu súdneho konania ústne pred súdom alebo písomne.
- ak bude rozhodnutie k dispozícii, oznámi sa vám a máte právo sa proti nemu odvolať.

Poškodená osoba alebo občiansky účastník, alebo svedok v trestnom konaní má niekoľko povinností vyplývajúcich z potreby justičných orgánov zistiť v danom prípade pravdu a vyvodiť voči páchatel'ovi zodpovednosť:

- povinnosť dostaviť sa pred príslušníka polície, prokurátora alebo sudcu vždy, keď vás predvolajú vypovedať.
- povinnosť vypovedať o všetkom, čo vo vzťahu k udalosti viete; mali by ste si byť vedomý toho, že ak pred justičným orgánom uvediete nepravdivé informácie, môžete byť obvinený a odsúdený za krivú prisahu. Ako manžel alebo blízky príbuzný podozrivého/obžalovaného môžete odmietnuť urobiť vyhlásenie. Môžete takisto odmietnuť odpovedať, ak sa otázky týkajú služobného tajomstva, ktoré musíte zachovávať, v prípadoch, keď je to pre justičné orgány závažné.
- povinnosť informovať justičné orgány o akejkoľvek zmene adresy, aby vás mohli predvolať a zaslať vám akékoľvek budúce oznámenia týkajúce sa konania.
- musíte mať slušné správanie a preukázať náležitú úctu k vážnosti pojednávania. V opačnom prípade súd môže nariadiť, aby ste boli vylúčený zo súdnej siene.

V priebehu vyšetrovania trestného činu a počas súdneho konania máte nárok na ochranné opatrenia, ak sa súdne orgány domnievajú, že by ste mohli byť v nebezpečenstve alebo ak ste sa stali obeťou niektorého trestného činu, ktorý by mohol mať vplyv na vaše súkromie alebo dôstojnosť.

Je veľmi dôležité, aby ste vedeli, že ak sa súdne orgány domnievajú, že v dôsledku informácií, ktoré ste poskytli, alebo z iných príčin by ste mohli byť v nebezpečenstve alebo by to mohlo mať vplyv na vaše súkromie alebo dôstojnosť, môžu buď na vašu žiadosť, alebo z vlastnej iniciatívy (*ex officio*), prijať určité opatrenia na zabezpečenie vašej ochrany, ako napríklad:

- poskytnutie sledovania alebo ochrany vášho bydliska alebo dočasného bývania,
- poskytnutie sprievodu a ochrany pre vás alebo pre členov vašej rodiny počas cestovania,
- ochrana údajov o vašej totožnosti,
- vaše vypočúvanie prostredníctvom audiovizuálnych prostriedkov s deformáciou vášho hlasu a vzhľadu bez požiadavky na vašu prítomnosť, ak ostatné opatrenia nie sú postačujúce,
- vedenie súdneho zasadnutia počas vášho výsluchu v tajnosti,

Ak to sudca považuje za nevyhnutné pre vašu ochranu počas súdneho konania, môže rozhodnúť o tom, že pojednávanie bude neverejné. Aj vy môžete požiadať sudcu, aby vyhlásil pojednávanie za neverejné.

V priebehu súdneho konania môže súd okrem toho zakázať akékoľvek uverejňovanie textov, kresieb, fotiek alebo obrázkov, ktoré by mohli odhaliť vašu totožnosť.

Ak ste *svedok*, máte nárok aj na iné osobitné prostriedky na ochranu svedka. Ak sa domnievate, že ste v nebezpečenstve, mali by ste informovať príslušníka polície, prokurátora alebo sudcu a poskytnúť im čo najviac informácií.

Môžem počas súdneho konania predniesť vyhlásenie alebo predložiť dôkazy? Aké sú podmienky?

Áno. Ak ste sa rozhodli zúčastniť súdneho konania, prokurátor/príslušník polície aj sudca vás môžu vypočuť ako poškodenú osobu alebo ako občianskeho účastníka.

Prokurátor alebo príslušník polície vás predvolajú, aby ste na účely vypočutia boli prítomný v priestoroch polície alebo prokuratúry, a počas súdneho konania budete predvolaný vypovedať v rámci konania.

Aké informácie mi budú poskytnuté počas súdneho konania?

Počas vyšetrovania trestného činu vám môžu byť poskytnuté informácie o stave konania v danom prípade a kópia podrobného rozhodnutia prokurátora týkajúceho sa vhodnosti postúpenia prípadu na súd. Za týmto účelom musíte podať žiadosť príslušníkovi polície alebo prokurátorovi, ktorý sa zaoberá vaším prípadom, a uviesť adresu v Rumunsku, e-mailovú adresu alebo adresu inej elektronickej schránky na správy na účely zaslania informácií.

Počas súdneho konania budete predvolaný na prvé pojednávanie a informovaný o tom, že sa môžete stať občianskym účastníkom v konaní. Nedostanete žiadne ďalšie predvolania na ďalšie pojednávanie. Dostavením sa na súdne pojednávania alebo nahliadnutím do spisu získate informácie o stave konania v danom prípade a o ďalších termínoch pojednávania. Budete však predvolaný vždy, keď budete musieť byť vypočutí.

Kópia rozhodnutia sa vám doručí, hneď ako bude k dispozícii.

Ak nerozumiete rumunsky, zápisnica z rozhodnutia (správa z rozsudku súdu bez rozsiahleho odôvodnenia) sa vám doručí v jazyku, ktorému rozumiete. Odôvodnenie sa vám poskytne v rumunčine a môžete využiť tlmočnícke služby, ktoré sú k dispozícii, aby vám to preložili.

Budem môcť získať prístup k súdnym spisom?

Áno, vy alebo váš právny poradca môžete nahliadnuť do spisu. Aby ste to mohli urobiť, musíte ísť do podateľne prokuratúry alebo súdu, kde sa váš spis uchováva, a v tejto súvislosti podať žiadosť.

Nahliadnutie do vášho spisu však bude podliehať osobitným pravidlám, ktoré vám oznámia na podateľni.

Máte nárok na poskytnutie informácií o podmienkach a postupe, ktorým sa riadi prijatie svedka do programu na ochranu svedkov.

■ Posledná aktualizácia: 14/08/2025

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

3 - Moje práva po skončení súdneho konania

Môžem sa odvolať proti rozhodnutiu súdu?

Súdne konanie sa skončí rozhodnutím súdu (rozsudkom), ktorým sa voči obžalovanému uplatní niektoré z týchto

opatrení: odsúdenie, oslobodenie, upustenie od potrestania, odklad trestu alebo ukončenie trestného konania. Rozhodnutie sa oznámi na verejnom súdnom pojednávaní. Ak ste sa zúčastnili na súdnom konaní ako obeť a/alebo poškodený, kópia súdneho rozhodnutia sa vám doručí poštou.

Ak ste nespokojní so súdnym rozhodnutím, môžete sa proti nemu odvolať. Odvolanie môžete podať len vtedy, ak ste sa zúčastnili na súdnom konaní ako obeť alebo poškodený.

Môžete sa odvolať aj ako svedok, ale len vo vzťahu k náhrade zákonných výdavkov a náhrad, na ktoré máte nárok.

Ak ste obeťou alebo poškodeným, lehota na podanie odvolania je 10 dní od doručenia kópie rozhodnutia.

Ak ste vystupovali ako svedok, môžete podať odvolanie hneď po vynesení rozhodnutia o zákonných výdavkoch a náhradách, ale najneskôr do 10 dní od rozhodnutia, ktorým sa o prípade rozhodlo, alebo prípadne od oznámenia rozhodnutia o zákonných výdavkoch a náhradách.

Odvolanie sa musí podať v písomnej forme a musí byť podpísané. Odvolania sa podávajú rovnakému súdu, proti ktorého rozhodnutiu sa odvolávate.

Po doručení odvolania ho súd postúpi súdu vyššieho stupňa, ktorý je spôsobilý zaoberať sa ním. Kópia súdneho rozhodnutia bude obsahovať informácie o tom, kedy a kde môžete podať odvolanie.

Aké sú moje práva po odsúdení páchatela?

Rozsudok nadobudne účinnosť po vyčerpaní všetkých možností na odvolanie. Vaše postavenie v konaní sa skončí po nadobudnutí účinnosti rozsudku. Ak ste počas konania boli zaradení do programu na ochranu svedkov, môžete ho naďalej využívať, kým súd nerozhodne, že už nie ste v nebezpečenstve.

Mám po skončení súdneho konania nárok na podporu alebo ochranu? Na aké dlhé obdobie?

Niektoré podporné opatrenia sa poskytujú počas súdneho konania alebo počas pevne stanoveného obdobia, zatiaľ čo iné sa poskytujú na základe osobitných potrieb obete.

Bezplatná právna pomoc obetiam trestných činov sa poskytuje počas celého súdneho konania.

Obete obchodovania s ľuďmi môžu využiť obdobie na uzdravenie a reflexiu v trvaní najviac 90 dní, počas ktorých majú právo na psychologické poradenstvo, lekársku a sociálnu pomoc, lieky, stravu a na požiadanie ubytovanie v chránených centrách alebo domoch, pričom sú informované o uplatniteľných súdnych a administratívnych postupoch.

Cudzí štátni príslušníci, v prípade ktorých existuje vážne podozrenie, že sa stali obeťami obchodovania s ľuďmi, môžu takisto využiť obdobie na uzdravenie a reflexiu v trvaní najviac 90 dní, počas ktorých sa im na žiadosť justičného orgánu vydá povolenie zostať na území Rumunska, pričom ich možno ubytovať vo vyhradených zariadeniach. Počas obdobia na uzdravenie alebo po ňom možno vydať aj dočasné povolenie na pobyt na území Rumunska.

V prípade obetí domáceho násillia sa vydáva ochranný príkaz najviac na šesť mesiacov. Ďalšie podrobnosti o práve na podporu a ochranu obetí domáceho násillia nájdete [tu](#).

V prípade svedka zaradeného do programu na ochranu svedkov môže platnosť ochranného opatrenia pokračovať aj po skončení súdneho konania, ale keď sa konanie skončí, systém sa prehodnotí a prispôbí novej situácii. O dĺžke trvania tejto ochrany rozhodne súd.

Aké informácie mi budú poskytnuté, ak je páchateľ odsúdený?

Ak ste po odsúdení páchatela požiadali o prístup ku kategóriám informácií, ako je druh a dĺžka trvania trestu (rozsudok sa vydá na verejnom pojednávaní a následne sa vám doručí), informácie v prípade úteku, informácie v

prípade prepustenia za akýchkoľvek podmienok, tieto informácie vám môžu byť poskytnuté.

Budem informovaný o tom, ak bude páchateľ prepustený (vrátane predčasného alebo podmieneného prepustenia) alebo unikne z väzenia?

Áno, budete informovaný o prepustení páchateľa alebo o jeho úteku z väzenia, ak ste o to na vyzvanie justičných orgánov požiadali. Pozri uvedenú odpoveď.

Budem sa podieľať na rozhodnutí o podmiennečnom prepustení alebo podmienenom treste? Môžem napríklad predniesť vyhlásenie alebo podať odvolanie?

Vaša úloha v trestnom konaní sa skončí, keď rozhodnutie súdu (o odsúdení alebo oslobodení obžalovaného, upustení od výkonu trestu alebo o jeho odložení, alebo o zastavení trestného stíhania) nadobudne právoplatnosť.

Na postupe prepustenia páchateľa alebo jeho podmiennečného prepustenia sa nebudete podieľať.

■ Posledná aktualizácia: 09/07/2025

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

4 - Náhrada škody

Aký je postup na uplatnenie nároku na náhradu škody od páchateľa? (napr. súdne konanie, zapojenie sa ako poškodený alebo podanie občianskoprávnej žaloby)

Nárok na náhradu škody od páchateľa trestného činu si môžete uplatniť tak, že sa zapojíte do trestného konania ako poškodený. Tento postup by ste mali začať pred začiatkom vyšetrovania. O tomto práve vás musia informovať justičné orgány. Ako poškodený sa môžete do trestného konania zapojiť buď ústne alebo písomne. Musíte však uviesť škody, ktorých náhrady sa domáhate, dôvody a dôkazy, na ktorých si váš nárok zakladáte.

Táto žaloba sa môže podať na prokuratúre alebo na súde, ktoré sa podstatou veci budú zaoberať.

Rozsudok súdu bude takisto zahŕňať odškodnenie, ktoré nariadil súd voči páchateľovi.

S cieľom uplatniť si nárok na náhradu škody môžete na občianskom súde podať samostatnú žalobu aj napriek tomu, že nemáte postavenie občianskeho účastníka v trestnom konaní.

Súd uložil páchateľovi, aby mi vyplatil náhradu škody. Ako môžem zaistiť, aby páchateľ skutočne zaplatil?

Pokiaľ existuje rozsudok, ktorý zaväzuje páchateľa zaplatiť náhradu škody, musí tak urobiť bez toho, aby bolo potrebné podniknúť ďalšie kroky. Ak páchateľ nezaplatí, môžete požiadať o vykonanie rozsudku.

Na tento účel musíte súdnemu exekútorovi predložiť rozsudok, ktorým sa vám priznáva odškodnenie. Súdny exekútor bude konať vo veci výkonu súdneho rozhodnutia a povie vám, ako máte ďalej postupovať.

Ak páchatel nezaplatí, môže mi štát vyplatiť preddavok? Za akých podmienok?

Štát vám môže vyplatiť odškodnenie za určitých podmienok.

Ak je páchatel platobne neschopný alebo nezvestný, odškodnenie vám môže zaplatiť štát za predpokladu, že podáte žiadosť o finančnú náhradu. Žiadosť by ste mali podať do jedného roka. Dátum, od ktorého začne plynúť lehota, závisí od riešenia nariadeného justičnými orgánmi.

Ak je páchatel neznámy a v prípade, že ste nezískali plnú náhradu od poisťovateľa, žiadosť o finančnú náhradu by ste mali podať do troch rokov od spáchania trestného činu.

Môžete podať žiadosť o preddavkovú platbu finančnej náhrady. Za týmto účelom by ste mali najprv podať žiadosť o finančnú náhradu, ako bolo uvedené. O preddavkovú platbu je možné požiadať v žiadosti o finančnú náhradu alebo dodatočne do 30 dní. Na preddavkovú platbu máte nárok za predpokladu, že ste v neistej finančnej situácii.

Ak sa vaša žiadosť o náhradu škody alebo odškodnenie zamietne, preddavok, ktorý ste prijali, musíte vrátiť. Žiadosť o finančnú náhradu by sa mala podať na súde, v ktorého pôsobnosti máte bydlisko.

Mám nárok na náhradu škody od štátu?

Áno. Finančná náhrada sa poskytuje na základe žiadosti, ak ste obeťou pokusu o mimoriadne závažnú vraždu alebo o vraždu, ujmu na zdraví, úmyselného trestného činu s následkom fyzickej ujmy, znásilnenia, pohlavného styku s maloletou osobou alebo sexuálneho útoku, obchodovania s ľuďmi a obchodovania s maloletými, trestného činu terorizmu alebo akéhokoľvek iného násilného trestného činu spáchaného s úmyslom spáchať trestný čin.

Finančnú náhradu môžete získať, ak bol niektorý z uvedených trestných činov spáchaný na území Rumunska a ste rumunským občanom, cudzincom alebo osobou bez štátnej príslušnosti s legálnym pobytom v Rumunsku, občanom členského štátu Európskej únie, ktorý sa v čase spáchania trestného činu legálne zdržiaval v Rumunsku, alebo cudzincom či osobou bez štátnej príslušnosti s pobytom na území členského štátu Európskej únie, ktorý(á) sa v čase spáchania trestného činu legálne zdržiaval(a) v Rumunsku.

Odškodnenie sa poskytuje len vtedy, ak ste vec postúpili vyšetrovacím orgánom do 60 dní odo dňa spáchania trestného činu. Ak obeť nebola fyzicky alebo duševne schopná ohlásiť trestný čin vyšetrovacím orgánom, 60-dňová lehota sa počíta odo dňa, keď táto neschopnosť pominula.

Ak ste mladší ako 18 rokov, nie ste povinní oznámiť trestný čin vyšetrovacím orgánom, ale môže tak vo vašom mene urobiť váš zákonný zástupca. Ak váš zákonný zástupca nepožiadala o finančnú náhradu v stanovenej lehote, tieto lehoty začínajú plynúť odo dňa, keď dovърšíte vek 18 rokov.

Ak je páchatel známy, môžete dostať finančnú náhradu, pokiaľ sú splnené tieto podmienky:

- požiadali ste o finančnú náhradu do jedného roka,
- uplatnili ste občianskoprávny nárok ako poškodený v trestnom konaní, pokiaľ prípad nebol uzavretý,
- páchatel je insolventný alebo nezvestný,
- nedostali ste od poisťovne plné odškodnenie za ujmu, ktorú ste utrpeli.

Ak nie ste schopní uplatniť svoj nárok na finančnú náhradu, lehota jedného roka sa počíta odo dňa, keď táto neschopnosť pominie.

Ak páchatel nie je známy, o finančnú náhradu môžete požiadať do 3 rokov odo dňa spáchania trestného činu.

Máte nárok na finančnú náhradu za tieto kategórie škôd, ktoré ste utrpeli v dôsledku trestného činu: hospitalizácia a iné liečebné náklady; majetková ujma vyplývajúca zo zničenia alebo znehodnotenia majetku obeť alebo z dôvodu, že majetok sa stal nepoužiteľným alebo obeť bola v dôsledku trestného činu zbavená majetku; zisky, o ktoré ste prišli v dôsledku trestného činu.

Ak ste pozostalý(-á) manžel(-ka), dieťa alebo závislá osoba zosnulej obete, máte nárok na finančnú náhradu nákladov na pohreb a výživné, o ktoré obeť prišla v dôsledku trestného činu.

Môžete sa takisto domáhať finančnej náhrady za psychickú ujmu, ktorú ste utrpeli v dôsledku trestného činu.

Na pokrytie akýchkoľvek naliehavých potrieb môžete dostať preddavok finančnej náhrady v podobe poukážok. Poukážky sa priznávajú do výšky sumy, ktorá je rovnocenná 5 hrubým základným minimálnym mzdám podľa jednotlivých krajín stanoveným na rok, v ktorom podávate žiadosť o preddavok. Poukážky sa používajú výlučne na úhradu výdavkov na stravu, ubytovanie, dopravu, lieky a zdravotnícke pomôcky, ako aj na hygienické a osobné potreby a distribuujú sa prostredníctvom príslušných verejných inštitúcií a orgánov, ako aj združení a nadácií pôsobiacich v oblasti ochrany obetí a sociálnej pomoci. Preddavok na finančnú náhradu vo forme poukážky sa musí vrátiť.

Mám nárok na náhradu škody, ak páchatel' nie je odsúdený?

Ak vám trestný súd neprizná občianskoprávny nárok, môžete podať samostatnú žalobu na občiansky súd s cieľom domáhať sa náhrady škody.

Ak trestný súd rozhodne, že nedošlo k spáchaniu trestného činu alebo že ho nespáchala osoba, na ktorú ste podali oznámenie, na trestnom súde ani v rámci samostatnej občianskoprávnej žaloby nebudete mať nárok na náhradu škody, pretože rozhodnutie trestného súdu nadobúda právoplatnosť *res judicata* pred občianskoprávnym súdom.

Ak nie ste občianskym účastníkom v trestnom konaní, môžete počas trestného konania alebo aj po jeho skončení podať na občiansky súd samostatnú žalobu, na ktorú sa vzťahuje všeobecná premičacia lehota.

Mám v čase, keď očakávam rozhodnutie o mojej žiadosti o náhradu škody, nárok na platbu v prípade naliehavej potreby?

Áno, za určitých podmienok. Môžete podať žiadosť o preddavkovú platbu finančnej náhrady. Pozri odpoveď na otázku o preddavkových platbách.

Môžete tiež dostať preddavok na finančnú náhradu vo forme poukážky na pokrytie naliehavých potrieb. Poukážky sa priznávajú do výšky sumy, ktorá je rovnocenná 5 hrubým základným minimálnym mzdám podľa jednotlivých krajín stanoveným na rok, v ktorom podávate žiadosť o preddavok. Poukážky možno použiť len na úhradu výdavkov na stravu, ubytovanie, dopravu, lieky a zdravotnícke pomôcky, ako aj na hygienické a osobné potreby. Poukážky sa distribuujú prostredníctvom príslušných verejných inštitúcií a orgánov, ako aj združení a nadácií pôsobiacich v oblasti ochrany obetí a sociálnej pomoci.

■ Posledná aktualizácia: 09/07/2025

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

5 - Moje práva na podporu a pomoc

Ak sa stanem obeťou trestného činu, na koho sa môžem obrátiť so žiadosťou o podporu a pomoc?

Môžete sa obrátiť na Generálne riaditeľstvo pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa [*Directia generală de asistență socială și protecția copilului* (DGASPC)], do ktorého právomoci patríte podľa svojho domicilu alebo miesta pobytu (t. j. podľa toho, kde v súčasnosti bývate), alebo sa môžete obrátiť priamo na súkromného alebo verejného poskytovateľa sociálnych služieb, ktorý je povinný písomne informovať príslušné generálne riaditeľstvo.

Môžete sa obrátiť na rôzne inštitúcie podľa kategórie, do ktorej patrí váš prípad:

Národná agentúra pre rovnosť príležitostí žien a mužov [*Agenția Națională pentru Egalitatea între Femei și Bărbați* (ANES)]

Ponúka rôzne druhy služieb, napríklad:

- bezplatnú a anonymnú linku pomoci pre obe domáceho násillia; telefónne stredisko je nepretržite k dispozícii, 0800 500 333,
- špecializované sociálne služby na miestach núdzového príjmu obetí domáceho násillia,
- poradenstvo, informácie a usmernenie pre obe domáceho násillia.

Kontakt:

Adresa: Intrarea Camil Petrescu nr. 5, Sector 1, București

Telefón: +40 213130059

E-mail: secretariat@anes.gov.ro

Webové sídlo:

<https://anes.gov.ro>

<https://anes.gov.ro/informatii-utile-pentru-victime/>

Národná agentúra pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi [*Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane* (ANITP)] patriaca pod ministerstvo vnútra

Sieť odvolacích súdov zahŕňa 15 regionálnych stredísk. Pri každom stredisku pôsobí odvolací súd.

Ponúkajú rôzne druhy služieb, napríklad:

- linku pomoci pre občanov, ktorá je k dispozícii nepretržite na poskytovanie informácií a príjem oznámení o všetkých možných prípadoch obchodovania s ľuďmi: linka pomoci 0800 800 678 (vnútroštátne bezplatné telefónne číslo) alebo +40 213133100 (v prípade volaní zo zahraničia). Pracovný čas: od pondelka do piatka od 08.00 hod. do 16.00 hod.,
- informujú príslušné orgány o všetkých možných prípadoch obchodovania s ľuďmi,
- poskytujú pomoc obetiam prostredníctvom 15 regionálnych centier.

Kontakt:

Adresa: Str. Ion Câmpineanu nr. 20, etaj 5, Sector 1, București

Tel.: +40 213118982 / 0213133100

Fax: +40 213190183

E-mail: anitp@mai.gov.ro

Webové sídlo: <https://anitp.mai.gov.ro/english/>

Národná agentúra pre zamestnanosť [*Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă* (ANOFM)] patriaca pod ministerstvo práce a sociálnej spravodlivosti

Agentúra ANOFM prostredníctvom svojich územných štruktúr poskytuje profesionálne služby v oblasti zamestnanosti a odbornej prípravy registrovaným uchádzačom o zamestnanie vrátane osôb, ktoré boli obeťami trestných činov, najmä obetiam obchodovania s ľuďmi.

Kontakt:

Str. Avelanșei, nr. 20 – 22, sector 4, București, 040305

Tel.: +40 213039831

Fax: +40 213039838

E-mail: anofm@anofm.ro

Webové sídlo: <https://www.anofm.ro>

Generálny inšpektorát rumunskej polície [*Inspectoratul General al Poliției Române (IGPR)*]

V pohraničných krajoch má výlučné územné štruktúry, ktoré na žiadosť ANITP poskytujú podporu s cieľom pomôcť obetiam zúčastniť sa na špecifických fázach trestného konania.

Polícia vás môže informovať o právach, ktoré ako obeť máte.

Špecializované štruktúry IGPR takisto poskytujú fyzickú ochranu počas konania.

Národný úrad pre ochranu práv detí a osvojenie [*Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA)*] patriaci pod ministerstvo práce a sociálnej spravodlivosti

ANPDCA je inštitúcia, ktorá zodpovedá za monitorovanie uplatňovania a presadzovania právnych predpisov na ochranu práv detí a práv v oblasti osvojenia, ako aj za koordinovanie práce, ktorú v tejto oblasti vykonávajú verejní alebo súkromní poskytovatelia.

System ochrany dieťaťa je decentralizovaný, keďže Generálne riaditeľstvá pre sociálnu prácu a ochranu dieťaťa [*Directiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC)*] patria pod župné zastupiteľstvá alebo pod miestnu samosprávu v rámci Bukurešti.

Generálne riaditeľstvá DGASPC poskytujú rôzne služby, napríklad: hodnotenie prípadov násillia páchaného na deťoch a poskytovanie/sprostredkovanie reakčných služieb na základe plánu, komplexné hodnotenie v prípade detí so zdravotným postihnutím, komplexné hodnotenie v prípade iných osôb so zdravotným postihnutím, nepohotovostnú ambulantnú sociálnu starostlivosť, linku pomoci v oblasti sociálnej starostlivosťi, sociálne služby v oblasti predchádzania domácemu násilliu a obchodovaniu s ľuďmi, špecializované sociálne služby v rôznych inštitúciách.

Kontakt: <http://www.copii.ro>

Mimovládne organizácie (MVO)

V oblasti obchodovania s ľuďmi (kliknite na jednotlivé odkazy):

- [Asociația de Dezvoltare a Practicilor Alternative pentru Reintegrare și Educație](#) – ADPARE (Združenie pre rozvoj alternatívnych postupov v oblasti reintegrácie a vzdelávania), Bukurešť
- [Fundatia Ușă deschisă](#) (Nadácia otvorených dverí), Bukurešť
- [Asociația Generație Tânără România](#) (Združenie mladšej generácie), Temešvár
- [Nadácia People to People](#), Oradea (e-mail: office@people2people.ro)
- [Nadácia Micuho Bogdana](#), Brašov (e-mail: office@fundatiamicubogdan.ro)

V oblasti predchádzania domácemu násilliu a boja proti nemu (kliknite na jednotlivé odkazy):

- [Združenie TRANSCENA](#)
- [Združenie ANAIS](#)
- [PRETUIESTE VIATA \(Nadácia Hodnota života\)](#)
- [Nadácia SENSIBLU](#)
- [Sieť na predchádzanie násilliu na ženách a boj proti nemu](#)
- [Rețeaua „Rupem tăcerea despre violența sexuală”](#) (Nesmieme mlčať o sexuálnom násillii)
- [NECUVINTE \(Združenie Bez slov proti domácemu násilliu\)](#)
- [Združenie Touched Romania](#)

V oblasti ochrany práv detí:

Zachráňme deti (*Salvați copiii*)

Adresa: Intr. Ștefan Furtună nr. 3, sector 1, 010899, București, ROMANIA

Tel.: +40 213166176

<https://www.salvaticopiii.ro/>;

Sociálne alternatívy (*Alternative Sociale*)

Șoseaua Nicolina Nr. 24, Bl. 949, parter, Iași, 700722

Telefón: +40 332407178

<https://www.alternativesociale.ro/>

Telefónna linka podpory pre obeť

Osoby, ktoré utrpeli zranenia v dôsledku trestného činu, sa môžu obrátiť aj na políciu prostredníctvom jednotného vnútroštátneho čísla tiesňového volania – 112.

Bezplatná a anonymná linka pomoci pre obeť domáceho násillia; telefónne stredisko je nepretržite k dispozícii, 0800 500 333.

Telefónna linka Národnej agentúry pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi: 0800 800 678 – vnútroštátne bezplatné telefónne číslo a +40 213133100 – pre volania zo zahraničia. Pracovný čas: od pondelka do piatka od 08.00 hod. do 16.00 hod.

Linka pomoci deťom: 116111 (bezplatné číslo). Pracovný čas: od pondelka do nedele: od 08.00 hod. do 00.00 hod.

Je podpora pre obeť bezplatná?

V zmysle uplatniteľného rumunského práva majú obeť trestných činov nárok na bezplatnú ochranu a pomoc.

Aké druhy podpory mi môžu poskytnúť štátne služby alebo príslušné orgány?

Pozri odpovede uvedené pri predchádzajúcich otázkach.

■ Posledná aktualizácia: 09/07/2025

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.